

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА _____ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ _____
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

« 03 » жовтня 20 19 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 073 «Менеджмент» _____

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма _____ «Менеджмент та адміністрування» _____

(назва освітньої програми)

освітній ступінь _____ бакалавр _____

форма навчання _____ денна _____

(денна, заочна, вечірня)

розробник _____ Квактун Олеся Олексіївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Міжнародна економіка» є нормативною і входить до циклу дисциплін професійної підготовки фахівців, призначена для студентів, які здобувають освітній ступінь «Бакалавр» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Програма вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» передбачає дослідження системи міжнародних економічних відносин, що складається між національними економіками країн світу в умовах інтернаціоналізації та глобалізації. В межах програми аналізується інтернаціоналізація економічного розвитку, середовище розвитку міжнародних економічних відносин, глобалізація та економічний розвиток, міжнародна торгівля, міжнародна міграція трудових ресурсів, міжнародна мобільність капіталу, світова валютна система, платіжний баланс країн світу, сутність та особливості міжнародної економічної інтеграції. Вивчення дисципліни сформує у студентів систему знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			IV	
Всього годин за навчальним планом, з них:	105	3,5	105	
Аудиторні заняття, у т.ч:	60		60	
лекції	46		46	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	14		14	
Самостійна робота, у т.ч:	45		45	
підготовка до аудиторних занять	6		6	
підготовка до контрольних заходів	4		4	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	5		5	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування системи знань з міжнародної економіки, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

Завдання дисципліни: вивчення сутності й тенденцій інтернаціоналізації і глобалізації економіки, форм, методів, суб'єктів і рівнів міжнародної економічної діяльності, принципів і середовища її розвитку, практики здійснення і механізмів регулювання; набуття вміння аналізувати й оцінювати світогосподарські явища і процеси у контексті національних інтересів України.

Пререквізити дисципліни: теоретичні знання та практичні вміння набуті під час вивчення дисциплін «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Статистика», «Сучасна економічна глобалізація».

Постреквізити дисципліни: набуті знання та вміння з дисципліни сформують необхідний інструментарій для оцінки міжнародної економічної діяльності країн світу та становитимуть базу для подальшого вивчення дисциплін, передбачених освітньою програмою, а саме: «Основи бізнесу», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств».

Компетентності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями

ЗК5. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами, цінувати й поважати різноманітність та багатокультурність.

ЗК6. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації.

ЗК7. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК10. Здатність до адаптації та дії у мінливому середовищі.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК4. Здатність планувати діяльність організації в ресурсному та часовому просторі.

СК6. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК9. Розуміння принципів і норм права, а також національних, міжнародних і галузевих стандартів та використання їх у професійній діяльності.

СК14. Здатність забезпечувати розвиток підприємств в умовах інтеграції в світовий економічний простір на основі побудови ефективного механізму управління та запобігання загроз і зниження ступеня ризику діяльності на міжнародному ринку.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» студент повинен

РН6. Організувати та здійснювати ефективні комунікації державною та іноземними мовами;

РН11. Використовувати у практичній діяльності методи наукового аналізу та досліджень для вирішення конкретних завдань та об'єктно-орієнтованого моделювання;

РН14. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

РН8. Вміти працювати у команді, взаємодіяти з людьми, переконувати та стимулювати для досягнення поставлених цілей на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо;

РН10. Вміти застосовувати законодавчі та інші нормативно-правові акти, стандарти, методичні документи;

Методи навчання: пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу, дослідницькі, стимулювання й мотивації, інструктивно-практичні.

Форми навчання: колективна, групова та індивідуальна; аудиторна, позааудиторна.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародної економіки. Рух товарів, послуг та трудових ресурсів					
Інтернаціоналізація економічного розвитку	6	6	-		1
Середовище розвитку міжнародних економічних відносин	4	4	-		1
Глобалізація та економічний розвиток	6	4	2		1
Міжнародна торгівля	8	6	2		1
Міжнародна міграція трудових ресурсів	6	4	2		1
Світовий фінансовий ринок	1	-	-		1
Міжнародна економічна діяльність	1	-	-		1
Міжнародний науково-технологічний обмін	1				1
Разом за змістовим модулем 1	38	24	6		8
Змістовий модуль 2. Рух капіталів. Міжнародна інтеграція					
Міжнародна мобільність капіталу	8	6	2		1
Світова валютна система	8	6	2		1
Платіжний баланс	8	6	2		1
Сутність та особливості міжнародної економічної інтеграції	6	4	2		1
Міжнародні розрахунки	1	-	-		1
Інтеграція України в світову економіку	1	-	-		2
Разом за змістовим модулем 2	67	22	8		7
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	105	46	14		45

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1-3	<p>Інтернаціоналізація економічного розвитку. Міжнародний поділ праці як основа розвитку міжнародних економічних відносин. Світовий ринок. Світове господарство та міжнародна мобільність факторів виробництва. Інтернаціоналізація господарської діяльності. Міжнародна економіка та її структура</p>	6
4,5	<p>Середовище розвитку міжнародних економічних відносин. Середовище міжнародних економічних відносин. Функціональні взаємозв'язки у міжнародній економіці. Класифікація країн у міжнародній економіці.</p>	4
6,7	<p>Глобалізація та економічний розвиток. Поняття, основні чинники та форми прояву економічної глобалізації. Соціально-економічні ефекти глобалізації</p>	4
8-10	<p>Міжнародна торгівля. Суть та показники міжнародної торгівлі. Теорії міжнародної торгівлі. Зовнішньоторговельна політика: суть та інструменти. Регулювання торгівлі на міжнародному рівні.</p>	6
11, 12	<p>Міжнародна міграція трудових ресурсів. Суть та види міжнародної міграції робочої сили. Тенденції розвитку міжнародного ринку робочої сили. Регулювання міграційних процесів.</p>	4
13-15	<p>Міжнародна мобільність капіталу. Міжнародна мобільність капіталу: суть, етапи і фактори розвитку. Форми міжнародного руху капіталу (прямі іноземні інвестиції, портфельні іноземні інвестиції, міжнародні кредити)</p>	6
16-18	<p>Світова валютна система. Суть міжнародних валютних відносин. Види валютних систем. Валютні курси. Котирування валют. Конвертованість валют. Еволюція валютної системи. Валютні ринки та валютні операції. Валютна політика держави.</p>	6
19-21	<p>Платіжний баланс Суть та структура платіжного балансу. Методи регулювання платіжного балансу. Фактори, що впливають на платіжний баланс.</p>	6
22, 23	<p>Сутність та особливість міжнародної економічної інтеграції. Суть, передумови та цілі економічної інтеграції. Етапи економічної інтеграції. Статичні та динамічні ефекти економічної інтеграції. Регіональні інтеграційні об'єднання.</p>	4
Усього годин		46

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Глобалізація та економічний розвиток	2
2	Міжнародна торгівля	2
3	Міжнародна міграція трудових ресурсів	2
4	Міжнародна мобільність капіталу	2
5	Світова валютна система	2
6	Платіжний баланс	2
7	Сутність та особливість міжнародної економічної інтеграції	2
Усього годин		14

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	6
2	Підготовка до контрольних заходів	4
3	Виконання курсового проекту або роботи	-
4	<i>Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:</i> Світовий фінансовий ринок	1
	Міжнародна економічна діяльність	1
	Міжнародний науково-технологічний обмін	1
	Міжнародні розрахунки	1
	Інтеграція України в світову економіку	1
5	Підготовка до екзамену	30
Усього годин		45

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі методи контролю: усний контроль, письмовий, тестовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка знань студентів зі змістового модуля 1 та змістового модуля 2 здійснюється за допомогою контрольної роботи в письмовій формі, що складається з 20 тестових завдань та розрахункового завдання і оцінюється з розрахунку 100 балів (по 4 бали за кожне тестове питання та 20 балів за розрахункове завдання). Максимальна кількість балів за тестові завдання – 80 балів. Максимальна кількість балів за розрахункове завдання 20 балів. Розрахункове завдання оцінюється 20 балами в разі повного розв'язання. Правильний алгоритм розв'язання, правильні, але приблизні розрахунки – 15-19 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильні, але незакінчені розрахунки – 10-14 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильний початок розрахунків – 5-9 балів; неправильний алгоритм розв'язання, неправильні розрахунки – 0-4 балів.

Навчальним планом з дисципліни «Міжнародна економіка» передбачено складання екзамену. Екзаменаційна робота складається з 20 тестових завдань та 1 розрахункового завдання (задачі). Студент отримує 4 бали за правильну відповідь 1 тестового питання, якщо відповідь неправильна – 0 балів. Максимальна кількість балів за тестові завдання – 80 балів.

Максимальна кількість балів за розрахункове завдання 20 балів. Розрахункове завдання оцінюється 20 балами в разі повного розв'язання. Правильний алгоритм розв'язання, правильні, але приблизні розрахунки – 15-19 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильні, але незакінчені розрахунки – 10-14 балів; правильний алгоритм розв'язання, правильний початок розрахунків – 5-9 балів; неправильний алгоритм розв'язання, неправильні розрахунки – 0-4 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Міжнародна економіка» визначається як середньоарифметична між оцінками за змістовими модулями 1 та 2 та екзаменаційною оцінкою.

Порядок зарахування пропущених занять: студент має право відпрацювати пропущені заняття. Кожне пропущене лекційне заняття відпрацьовується методом усного опитування з основних положень теми.

Можливим є одночасне опитування з декількох пропущених занять. Практичні заняття відпрацьовуються методом підготовки реферативної роботи на тему, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених практичних занять. Робота оцінюється в межах кількості балів за пропущені практичні заняття.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях [текст] підруч. / Ю. Г. Козак. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 228 с.
2. Киреев А. Международная экономика. В двух частях.- М.: Международные отношения, 2003. – ч.1 – 416 с., ч.2 – 488 с.
3. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: Навчальний посібник. / Ю.Г. Козак, В.В. Ковалевський, К.І. Ржепішевський.– Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 676 с.
4. Козак Ю.Г., Макогон Ю.В., Логвінова Н.С., Барановська М.І., Московченко О.М., Захарченко О.В. Кредитно-модульний курс з міжнародної економіки: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 296 с.
5. Міжнародна економіка [текст] : навч. посіб. / За ред. Г. Е. Гронтковської / Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 384 с.
6. Міжнародна економіка: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / За ред. проф. А.М. Поручника. – К.: КНЕУ, 2005. – 160 с.
7. Міжнародна економіка. Підручник./ За ред. А. О. Задой, В. М. Тарасевича –К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
8. Міжнародна економіка: Підручник / А.П. Румянцев, Г.Н. Климко, В.В.Рокоча та ін., За ред. А.П. Румянцева. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2004. – 449 с.
9. Міжнародна економіка: Підручник/ А.П.Румянцев, Г.Н. Климко, В.В.Рокоча та ін.; - К.: Знання, 2006. – 479 с.
10. Міжнародна економіка: Навчальний посібник. За загальною редакцією Сахарова В.Є. – К.: Національна академія управління, 2007. – 432 с.
11. Международные экономические отношения: Ученик /Под ред. И.П. Фаминского.- М.: Юристъ, 2001. – 847 с.
12. Міжнародна економіка: Підручник / За ред. В.М. Тарасевича. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.

13. Міжнародна економіка: підручник / Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук – К.: КНЕУ, 2014. – 762 с.
14. Румянцев А. П. Міжнародна економіка: Навч. посібник. / А.П. Румянцев, Ю.О. Коваленко. – К.: Центручбової літератури, 2007 – 296 с.
15. Світова економіка: Підручник / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін. - К.: Либідь, 2007. – 640 с.
16. Філіппенко А.С. Міжнародні економічні відносини. Історія. / А.С. Філіппенко. - К.: Либідь, 2006. – 308 с.

Допоміжна

1. Азарян Е.М.Международный маркетинг. / Е.М. Азарян. – Х.: Студцентр, 2003. – 297 с.
2. Амеліна І В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / І.В. Амеліна, Т.Л. Попова, С.В. Владимиров. - К.: «Центр учбової літератури», 2013. - 256 с.
3. Економіка зарубіжних країн / За ред. Козака Ю. - К.: ЦУЛ, 2003. – 252 с.
4. Макуха С.М. Україна в міжнародних економічних відносинах в умовах глобалізації. / С.М. Макуха. - Х.: Легос, 2003. – 453 с.
5. Міжнародна економіка та міжнародні відносини. Практикум/ Козик В.В. та інш. - К.: Вікар, 2003. – 460 с.
6. Міжнародні організації: Навчальний посібник / За редакцією Ю.Г.Козака, В.В. Ковалевського. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 288 с.
7. Новицький В.Є Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 948 с.
8. Приतिकіна О.Л. Міжнародні організації в системі світогосподарських зв'язків: Навч. посібник. / О.Л. Приикін. – Дніпропетровськ, 2003.- 328 с.
9. Стратегії економічного розвитку: національні та глобальні аспекти: Навчальний посібник / За ред. Орловської Ю.В. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005.
10. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: навчальний посібник / Ю.В.Орловська, Г.В. Дугінець, П.А. Фісуненко, О.А. Варламова / за заг. ред. проф. Орловської Ю.В. – Дніпропетровськ, 2010.
11. Хасбулатов Р. И. Мировая экономика и международные экономические отношения: Ученик. / Р.И. Хасбулатов. – М.: Гардарики, 2006. – 671 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Багатостороння агенція з гарантій інвестицій: www.miga.org
2. Верховна Рада України: <http://www.rada.gov.ua>
3. Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку: <http://www.ssmc.gov.ua>
4. Державний служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19.02.93 № 15-93. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15-93>
6. Закон України Про зовнішньоекономічну діяльність від 16.04.1991 № 959-ХІІ. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
7. Закон України Про режим іноземного інвестування від 19.03.1996 №93/96-ВР. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр>
8. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>
9. Конференція ООН з торгівлі та розвитку: www.unctad.org
10. Міністерство економічного розвитку і торгівлі: <http://www.me.gov.ua>
11. Міністерство фінансів: <http://www.minfin.gov.ua>
12. Національний банк України: <http://www.bank.gov.ua>
13. Міжнародний Валютний Фонд: www.imf.org

14. Міжнародний банк з реконструкції та розвитку: [www. worldbank.org](http://www.worldbank.org)
15. Міжнародна фінансова корпорація: www. ifc.org
16. Міжнародна організація праці: www. ilo.org
17. Митний кодекс України Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 13.03.2012 № 4495-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
18. ООН: www. un.org
19. Світовий банк: <http://www.worldbank.org.ru>.
20. Світова організація торгівлі: www. wto.org

Розробник _____ (О. О. Квактун)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (В. Т. Вечеров)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки
Протокол від «03»10.2019 року № 3